

Előfizetési árak:

Helyben

Félévre 6 frt.

Három hónapra 5 „

Postán küldve:

Félévre 7 frt.

3 hónapra 3 „ 50 kr.

Egyes szám
10 kr.

DEBRECZEN

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDÁSZATI HIRLAP

Megjelen hetenkint ötször, hétfőn, kedden, szerdán, csütörtökön, szombaton.

Előfizetési pénz s minden küldemény Főpiacz Vecsegház földszint
a szerkesztőséghez bérmentve küldendők.

Hirdetési díj:

Négy hasábos petit
sorért 5 kr.Terjedelmes és több-
szöri hirdetés alku
szerintNyitlér: 15 kr. so-
ronként.Bélyegdíj:
minden belgatásért
külön 30 kr.

Előfizethető helyben: Telegdi K. Lajos és Csáthy Károly könyvkereskedésében s a szerkesztőségénél. Egyébütt a postahivatalok útján.

ELŐFIZETÉSI FELHÍVÁS.

Lapunk megindításakor jeleztük azon szándékunkat, hogy, ha a t. cz. közönség pártolásra érdemesítendő, mindent elkövetünk lapunknak érdekesebbé tételére.

Azon kedvező helyzetben vagyunk, hogy adott szavunk beváltását megkezdhetjük.

Folyó évi október 1-től fogva lapunk nagyobb alakban fog megjelenni; az előfizetési árak azonban nem változnak.

E szerint képesítve leszünk, rovatainknak, a közkívánathoz képest, érdekesebben betöltésére.

Mennyiben feleltünk meg eddig kiadott programunknak, a t. cz. közönség nagybecsű ítéletére bizzuk.

Egyszersmind kiadott programunkat továbbra is fentartjuk; és minden igyekeztünket oda fogjuk irányozni, hogy eleven, gyors közléseinkkel, az országos és vidéki érdekek egymáshoz viszonyának kiegyeztetésével, balközép párti állásunkhoz képest, t. cz. olvasóinknak tetszését megnyerjük.

Annál fogva a t. cz. közönség pártolását továbbra is kérjük.

Az előfizetési árak fentebb olvashatók.

A szerkesztőség.

Debreczen, sept. 21.

= Napoleon jobban van.

Napoleon a minisztertanácsban elnökölt.

Napoleon ismét szokott életmódja szerint él. Ezek azon megnyugtató szavak, a melyek a francia hivatalos és félhivatalos sajtó által Europa aggodalmait lecsillapítására, a szokott készséggel naponként ismételtetnek.

Nyugodtak lehetünk-e tehát? Eloszlattak-e aggodalmaink?

Azt hisszük aligha.

Napoleon betegsége, 17 évi mámoros álomból ébresztette fel annak tudatára a francia nemzetet, hogy a gloire, — a dicsőség, melyen különben e 17 év alatt a mexikói katasztrófa által a legnagyobb, talán kiköszörülhetlen csorba üttetett, nem elégítheti ki egy oly nemzetnek vágyait, mely egykor, hogy a szabadságot megízlelhessen, magán a legérzékenyebb sebet ütötte.

Minő meglepő fordulat. — Az emberek talán nem is gondoltak arra, hogy Napoleon még megis halhat, s e betegsége volt az, mi Európát a kimaradhatlannak bekövetkeztetésére figyelmessé tevő.

Tehát Napoleon is meghalhat!

Minő hatása volt e gondolatnak Európára?

Minő hatása volt e gondolatnak különösen Franciaországra?

Megdöbbenő!

A félelmes név megszűnt rettegett lenni

Csupán a bürzejátékosok örült üzelméi lettek a Napoleon életének megmaradásához, vagy megszűntéhez kötött remények és félelmek játéklabdáivá.

A párisi, bécsi és berlini börzén néhány nap alatt számtalan dúsgazdag vette kezébe a koldus botot.

Azon hatalmak, kik eddig versenyeztek a francia szövetségért, — Napoleon betegsége óta másfele igyekeznek jó barátokat szerezni, a netalán bekövetkező európai általános zavarok napjaira.

Pedig a császár jobban van.

A hadsereg hódolati nyilatkozatát Bourbaki tábornok beküldötte!

A porosz király is szerencsét kívánt a felgyógyuláshoz.

Prim tábornok egy egész hosszú óráig tartott kihallgatáson fogadtatott.

Beust is St. Cloudba siet, hogy mint Gortsakoff herceg ő is megtekintse a már lábbadozó zsarnokot, s a közelben ítéletet hozhasson a jövő mikénti alakulhatásáról.

De épen a jövő ezen mikénti alakulása az a mit sem Gortsakoff, sem Beust, de még maga Napoleon sem képesek csak megközelítő biztossággal sem kiszámítani. —

A francia nemzet most már rendkívül ráunt a Napoleon által reá rakott láncokra, s az egész családhoz, mint a melynek eddig még minden tagjában csatlakozott, bizalmát vesztette.

A Napoleon név, daczára a reform ígéreteknek, daczára a már keresztül vitt senatus consultumnak, egy jelentőségű a francia szabadelvűek előtt az absolutismussal; s ha e reformigéretnek, s a senatus consultum csakugyan egy alkotmányos új korszak kovászát szolgálnának is, még ez sem lenne képes feleltetni a francia néppel a 17 évig tartott zsarnokság sujtolásait.

Még mindig emlegetik, hogy a trónnak a koronaherceg részére való biztosítására a gyermekherceg nagykorúsittatik, — s még Napoleon életében kormányzóság nevezettnék ki. —

S kít óhajt a francia nemzet e kormányzóság élére?

A kettő közül, kiről szó lehet, azt hisszük egyiket sem.

Fél a francia nemzet Eugenia álszentekedésétől, s azon befolyástól, melyet Róma Eugenia kormányzósága esetében Franciaország ügyei vezetésére gyakorolhatna.

Fél a nemzet Napoleon herceg tettett szabadelvűségétől, mert azt, hogy valóban szabadelvű, a vörös herceg nem bizonyította be soha.

Ő játszotta a demokrata szerepét, bátyja politikájának érdekében és ohajára. Hiszen nagy szükség volt egy demokrata s liberalis Napoleonra, az absolut zsarnok kényuralma mellett. —

De ha majd kell, játszani fogná ő a családérdekében a francia nemzet hóhérjának szerepét is. —

Mi nem bizunk a vörös hercegben, tiem Eugeniában, s azt hisszük e bizalmatlanságunk, ezen, a népek jóhiszeműségével, legszen-
tebb érzelmeivel oly sokszor megbocsáthatlan játékot üzött család ellenében teljesen jogosult.

És nem csupán a mi nézetünk ez, hanem az egész francia nemzeté, az egész szabadelvű Európáé.

Hogy ily körülmények közt mire határozza el magát a most már teljesen felgyógyult, de családja jövőjén aggódó császár, arról még semmi bizonyosságot nem irhatunk, csuak az egyet említhetjük meg, hogy az egyedüli út és mód a családnak a francia trónoni megmaradására, csupán az leendett volna, és lehet még, ha szakasztva az absolutismussal, a valódi alkotmányos szabadságnak veti magát karjai közé, s képes lesz ezen szándéka öszinteségéről meggyőzni a francia nemzetet.

De épen ez a nehéz.

Franciaország nagyon jól ismeri a Phaedrus meséit; s a ki egyszer hitelét eljátszotta előtte, nehezen hisz annak többet.

Különbö meg látjuk Napoleon ismert lángesze nem talál-e ki valami közvetítőt, a mivel az europai diplomatákat épen úgy meglepheti, mint annak idejében a második deczemberrel.

Ő töle minden kitelhetik.

Ujdonságok.

= J ó t é k o n y s á g. Tuscher Jánosné asszony 5 frtot adott át szerkesztőségünknek, hogy azt Pesten Heim József asztalos leányának kézbesítsük. — Az öt forint általunk rendeltetése helyére Pestre, soroksári ut 2. sz. a. még tegnapelőtt elküldett. Ez alkalomból közöljük a „Hon“ után e természeti rendkívüli esetet, s szives adakozásokat a szegény nő számára elfogadunk és kézbesítünk. E szegény nő emlői annyira tultengtek, hogy már a sebészeti kórodához volt kénytelen folyamodni. Az alkalmazott gyógykezelés azonban sikertelen maradt. A nő e napokban gyermeket szült, de ezen körülmény sem könnyített rajta. Az óriási emlők sulya hozzávetőleg, legalább 50 font, s ezek ágyban feküdni kényszerítik, s gyermekét sem szoptathatja, s mivel férje sem kereshet eleget szükségét is szenved. Ajánljuk e szerencsétlen nőt a könyörületes szívek segélyére.

= H a l l o m á s szerint drámai énekesnőnek a kedves Gerster Berta k. a. szerződtette az intendatura. Még nem tudjuk, ha valóban megtörtént-e az, arról értesültünk hogy tervben volt. Ha létesült, csak örvendeni tudunk ezen szerződtetésnek, mert a mint

tudjuk a t. k. a.-nak valóban kitünő szép úde mezo soprán hangja, szép iskolája, s meglehetősen repertoírja van, s egy általában azon nagy előhaladás a mit a k. a. ez év folytán tett, igen szépreményekre jogosítja őt az ének művészet terén. Bár csak mint egészen való hiteles hírt közölhetnénk mielőbb a szerződtetést.

**** Nem mulasztjuk el** megrovásunkat nyilvánítani azon gondatlanság felett, melyet némely háztulajdonosok követnek el akkor, midőn házuk földelét vagy javítottatják, vagy az ereszesatornákat tisztítatják és nem tűznek ki jelt a járókelők megóvása tekintetéből. Most is ma midőn e sorok írója Szécsényi utcán haladott volna, kicsibe mult, hogy a felülről jövő sulyos áldás meg nem nyomorítá. Ugyanis egy emeletes ház tetőzetén munkások foglalkoznak, még pedig itt is annélkül, hogy jel tűzetett volna ki. Amint tehát — mint említve volt — e sorok írója gond nélkül menne: zsupsz! csak úgy zuhan lábai elé a cserép-eső, és csak a véletlen szerencsének köszönhető, hogy áldozatja nem lett a fentebb jelzett építető háztulajdonos gondatlanságának. Kérjük a hatóságot sziveskedjék ellenőrizni az ilyen vétkes hanyagságot.

Ujenczozás. Tegnap délen 1 órakor még mindig a 2-ik korosztály járta. Addig 97-en lettek ténylegesen besorozva. Köztük sok tehetséges, hivatalnok és tanító-jelölt. — Curiosum képen megemlítjük, hogy a 49-ben születtek közt egy kis törpe is van. M. M. talyigás fia ki alig 3 1/2 láb magas.

Patikárus Ferkó Debreceben. A mult vásár alkalmával említve volt, hogy Patikárus Ferkó, a híres pesti népzeneész, ki városunkból a felejtetlen Boka leányát nőül vette, — közibünk jön, s Balázs Kálmán zenekarát ezentul ketten vezetendik. — Akkor azonban betegsége miatt nem jöhetett el; de ígéretét mégis beváltotta, s mult szombaton megérkezett, s vasárnap a Bika éttermében tartott zeneestélyt. E jeles zenész vásár utánig marad itt, azután visszamegy ügyei rendezése végett Pestre, s még ez év folytán állandóan köztünk telepedik meg. Így már aztán csakugyan Debreczennek lesz legkitünőbb cigányzenekara az országban.

Ma d. u. 2 óratját a csapóutczáról egy szekér vágatva nyargalt ki a piacra, s egy szegény asszonyt, ki nem tudott merre kitérni, elűtött, s elgázolt, ki is több, bár nem ve-

TÁRCSA.

A zsidó.

— Mühlbach Luiza beszélye. —

(Folytat.)

— Nem, nem, — szolt az agg — csupán az álcát csuszatá le pillanatra arczomról, melyet te olyanak tekinthetsz, mint az aminő! Ezzel lassan végighúzta arczán kezét s vonásai ismét vissza nyerték nyugodtságukat.

— Holnap esküvőd régi emlékeket idéze bennem él — folytatá kis idő múlva az öreg — s épen jó, hogy jövel s elűzéd azon nyomasztó eszméket, melyek gyötörtek, régi szenvedéseim fölmerülte miatt. Ime egy hozzád szóló levél Vangerberg Leonka kisasszonytól, az elnök leányától, ki holnap menyasszonyod leend.

Alfréd átvevé az átnyújtott diszes levelkét, s önkéntelenül ajkához vivé azt. Az agg gunyosan mosolygott s így szolt:

— Ma egy kéresem van hozzád, fiam.

— És ön jól tudhatja, hogy előttem minden szava parancs.

— Engedd, hogy e levelet megolvashassam.

— Leonka levelét? — kérdé Alfréd hátrálva. De ugy-e ön tréfál atyám?

— Több mint husz éve, mióta nincs kedvem tréfához viszonzá az agg, sőt komolyan kérlek: engedd e levelet átolvasnom.

— De hiszen ez szentség! szolt Alfréd habozva. Idegennek szemei, még ha egy atyáé is azok, nem olvashatják azon levelet, melyet a kedves kedveshez ír.

szélyes sérülést kapott. A kocsis észrevéve a bajt, hirtelen elakart hajtani, de egy nő mondatni sámsoni erővel fogta, s ragadta meg a lovak zabláját, s így a vigyázatlan kocsis nem menekülhetett el.

A Frohner féle kávéházi helyiség csakugyan megnyílt vasárnap. A kávéház egész ujonnan van díszítve, s a belépőre igen kellemes benyomást tesz. Hírlapokról, kitünő tekeasztalokról, jól készült italokról, s a mi legfőbb, pontos és előzékeny szolgáló személyzetéről gondoskodva van. Ajánljuk ugy ezen kávéházat, mint az ezzel egyidejűleg megújított éttermet a közönség figyelmébe.

A sorozást ma a helybeli születésűekre nézve csötörtökig beszüntették, miután a még hátra levő mennyiséget a városbeli idegen ifjak közül remélik fedezni.

Utolagosa n is kötelességünknek tartjuk felemlíteni, hogy Balázs Kálmán zenekara azon 12 frtot, mit a második műkedvellői előadás alkalmával tett közreműködésénél tiszteletdíjképen kapott, a Csokonai szobor javára visszaadományozta.

Meghaltak: Szept. 14. Pfla Hegedüs András f. János 2 é. aszkór, vargaut. Kémeri Dánielné Tóth Erzs. 56 é. agyszélhűdés, czeget. özv. Burai Lászlóné Mojár Jul. 40 é. tüdőszélhűdés, pfla Nyilas János f. Gyula 3 hón. tüdőlob, szept. 16. pfla Gonda József 65 é. tüdővész, vargautca Nagy Dániel f. Gábor 1 é. hasmenés, közkórház Tóth Jánosné Varga Mária 78 é. elgyengülés, csapót. Varga Ist. 1. Zsuzs. 5 hón. ránggöres, szept. 17. váradut. Tolvaj Józsefné Kántor Jul. 23 é. tüdővész, hatvanut. Benzik László f. Imre 2 het. bellobban.

Kutainkról.

Bő és egészséges jó ivóvíz minden falunak s városnak egyik életfeltétele; — városunkban az eddig létrehozott ugynevezett ártézi-kutak egyáltalában nem felelnek még meg a közönség szükségének; érezhető ez minden szárazabb évben, midőn a házi kutak kiapadnak, s azon vízszükségletünkkel is az utcaiakra szorulunk, mihez máskor saját udvarainkon belől könnyű szerrel jutánk.

A föld rétegeit városunkban és környékén 50 ölnél mélyebben nem ismeri senki; azt tudjuk, hogy ily mélységig több vízerünk van, melyek jó ivó, de nem elegendő vizet szolgáltatnak, és legtöbbször az évi csapadékból vevén a táplálékot, a nedves és száraz évek nagy befolyása alatt vannak. Az is ismeretes, hogy 8 és 50 öl mélységben futó fővennyel kell küzdenünk, mely ezekben kerülő furott kutainkat csaknem használhatatlanná teszi.

Egyesek, társulatok kénytelenek megelégedni, ha bizonyos mélységben meglehetősen mennyi-

— Alfréd! — szolt az agg követelő hangon — szeretetemre s mind azokra, miket érted tettem, fölhivlak: engedd át e levelet. Én kétkedem kedvesednek szerelmén, kétkedem vonzalmának valódisága fölött, s egyedül saját kifejezései oszlatthatják el aggályaimat.

Alfréd esőket nyomott a levélre s átnyujtá a tanácsnoknak.

— Hígyje meg ön — monda — hogy ön az egyedüli e földön, kinek ez áldozatot hozom.

Az öreg átvevé a levelet, feltörve a pecsétet s mosolygott, midőn látta, mily mohón törté fel a tanácsnok a pecsétet, melyet ő oly gyöngéd, kiméletes kezekkel merészelt érinteni. A tanácsnok ez illatos levelkét csak üzlet levélnek tekinté, s az üzlet embere egészen másképp töri fel a levelet mint a szerelmes egyének.

Az öreg feltette szemüvegét a lámpát közelebb huzta s egészen belemerült a sürtien beirt levelke olvasásába. Sajátos képet nyujta ez öreg ur, pápaszemével orrán, lámpavilágnál gyöngéd szerelmi fogadalmakat olvasva, miket egy szerető lélek lehelt a rózsaszín papírra; s vele szemközt az ifju, szép Alfréd, kiváncsilag s aggálylyal vizsgálva az agg arczát, minő hatást teend reá a levél.

— E levél sok gyöngédséggel van írva, — szolt az öreg, midőn végig olvasta a levelet, s átnyujtá azt Alfrédnak. Leonka neked örök változhatlan szerelmet esküvők, — s azt mondja, te vagy első és utolsó szerelme.

— Nos tehát megvan ön valahára győződve, hogy Leonka szeret engem? — kérdé Alfréd dadallal s büszkén.

— És te meggyőződöttél? — kérdé az öreg.

ségü vízre akadnak, kísérletekkel nem szabad vállalatukat szerencsételtetni; a város nagy közönségének lehet csak hivatása, lefurni a föld mélyébe, amennyire csak a tudomány engedi, észlelni a különböző még eddig ismeretlen földrétegeket, vizereket; csakis ily alapos észlelések s időnkint teendő tudományos kísérletek határozhatják el aztán, meddig kell a jövőben létrehozandó kutakat furni, hogy azok folytonosan a lehető legnagyobb bővízzel láthatassák el városunk lakosságát.

Most, midőn tudjuk, hogy 50 öl mélyben levő földrétegeink még mindig az ugynevezett édes vízű ülepedésekből állanak, senki sem határozhatja meg, hány ölnyi mélységre kellene lemenni a bihari, zempléni és hevesi hegyek közt elterülő, s századok óta földdel, iszappal megtöltött nagy völgynek rétegein, hogy az ugynevezett ósvízre bukkanjunk, mely aztán öserejénél fogva feltörne a föld színéig, sőt valószínűleg magasbra is felugranék s képezné a valódi ártézi kutat.

A városi hatóság kötelességének tartjuk megtenni, és minél előbb megtenni e kísérleteket; nem lesz kidobott pénz azon 4—6 ezer frt évenként, mely az ahoz szükséges eszközökre s munkálatokra fogna fordítatni; nagy kamatokkal együtt fogja e kiadásokat megtéríteni az azokból nyeredő tudomány és tapasztalat, ha pedig e kísérleteket kedvező siker koronázná, s a föld mélyében rejlő ósvíznek megnyitná az utat, hogy kimeríthetlen bőforrással bugyanna fel sik lapályunkon, nincs annyi kincsünk, mivel azt megfizetni képesek lennénk.

Franziaországban, legközelebb Páris közelében több ily 2—3 láb átmérőjű kiapadhatlan vízű kutakat állítottak már elő, s ujak előállításán is folytonosan működnek; ezek mesterei gyakorlatilag értik az ily kutak fű. ási módját, hozzá tudnak vetni a mélység arányában a költségek összegéhez is, — Zsigmondi mérnök is egységére lépett Pest városával a városigetben furandó ilynemű kutat illetőleg; pedig Páris és Pest városok folyamok mellett levén, ezek tisztított állapotban nemcsak ivóvizet adnak, de a város utcaí öntözésére is önkint ajánlkoznak; míg alföldi poros nagy városunkban még a szükséges mennyiségű ivóvízben is gyakran hiányt szenvedvén, hogy a tisztaság és egészség fenntartása czéljából bent a városban már-már nélkülözhetlenné vált fürdőház szükségletére, vagy pláne utcáink öntözésére elegendő vízmennyiséggel rendelkezessünk: azt egyelőre csak kegyes ohajtásaink közé sorolhatjuk.

Eljöttnek hiszszük azért az időt, hogy városunk hatósága felfogván városunk lakosainak egyik életkérdését, a jó minőségű és bőségszerű ivóvíz minden áron előállítását, tudakozódjék az ártézi kut furást gyakorlatilag értő mesterek után; az ilyenek egyikével személyesen értekezés után fogna csak kiderülni, körülbelől mennyi kiadásra lenne évenként szükség, mennyivel egy minden tekintetben a czélnak megfelelő ósvízű kut előállítható lenne.

Addig is pedig, míg e tudakozódásokból némi tájékozást meríteni, s a várt eredményhez képest e nagyobb munkához fogni lehetne: czélsze-

Örizkedjél egy nő esküjében bizni. Ők mindnyájan hűtelenek s aki tud nekik hizelegni, azokhoz csapják magokat. Egy sem képes közülök a kísérletekkel szemben szállani, s halálisan gyűlölik holnap azt, kit tegnap szerettek.

— Leonka hű marad! — viszonzá Alfréd, a meggyőződés hangján. — Oh, nem olvasta-e atyám, hogy ő még sovárog a baj és szerencsétlenség után, hogy szerelmének s hűségének bizonyítványát adhassa?

— És ha ily bajok és szerencsétlenségek támadnának, azonnal elfordulna tőled. Kétkedél?

— Igen.

— Meglátandod. Már holnap.

— Holnap, midőn Leonka már nőmmé válik?

— Holnap! Figyelmeztettek Alfréd, ne bizál benne s még kevésbé szerelmében. Ő téged elhagyand, ezt én mondom neked, még pedig azért, hogy előkészítelek nehog a csapás sulya alatt összeroskadj. Mióta e hölgy levelét olvasám, ismerem őt. Ki valóban szeret, kevés szóval él, és Leonka ezérfelekép esküdözök, hogy téged szeret s hű leend hozzád. Ép ez okból nem bízom benne; a nők akkor hallatják leggyakrabban esküjüket midőn nincs szándékuk azt megtartani.

— De istenem, hát mi történhetik holnap? — kérdé az ifju elhalványulva és bizonyos kimagyarázhatlan aggálytól lepetve meg.

— Holnap leend esküvőd napja, — szolt halkán az öreg. És most jó éjt fiam, aludjál reggelig, de el ne feled figyelmeztetéseimet.

(Folyt. köv.)

Debrece 1869
67-73. máj
a hírből

rünek tartanak, ha mostani kutmesterünk Wie-
gand által — ki 100—150 ölnyi mélyre nagyobb
átmérőjű csővezetékkel is lefurni ajánlják, készít-
tetnék egy furott kut a városháza udvarán, mely
a szükséges ivóvíz mellett, más szolgálattételre is
lenne fordítható.

Könyvnyomdánk, s ezen csak örülnünk kell
— mostanában annyira igénybe van véve, hogy a
mostani személyzet és sajtók a munkát teljesíteni
alig képesek. Már az utolsó gyorsajtó felszente-
lése alkalmával megpendített ott a helyszínén
az eszme, a meglevő s még beszerzendő sajtókat
gőz által hajtatni. — Ha a városház udvarán ele-
gendő vízmennyiséget adó kut állítatik elő, egy
körülbelül 6—8 lőreje s mindössze is 3000 frtba
kerülő gőzgépecske nemcsak a sajtók működésé-
hez adna elég erőt, de ha az ottani kut vízbősége
engedné, a városház egyik oldalához építendő víz-
torony viztartójából egy kis vízvezetési kísérletet
is lehetne eszközölni.

Méltóztassanak ezekről az illetők egy kissé
komolyan gondolkodni; — most is azt állítjuk is-
mételve, hogy az ily kísérletekre fordított költség
nem kidobott pénz, mert az ily kísérletek tanulsá-
gos tapasztalatokat nyújtanak, siker esetében pe-
dig a jövő nemzedéknek is halálját vonják magok
után.

Fővárosi értesítő.

* Tán c s i c s M i n á l y u j s á g a a z „Arany
trombita“ a jövő negyed évben egy magyar, né-
met és szláv nyelven vezetett rovatallal lesz ellát-
va, melyen a munkások munkát, a munkaadók pe-
dig munkást szerezhetnek. Ára e lapnak az okt.
decz. évnegyedre 1 ft 50 kr.

* H o g y n é h a a legügyesebb újdondász is
tévedhet, példa rá a „M. U.“ utóbbi számában
közöttett újdonság, melyben ugyanis Albisi László-
nak a nemzeti színpadon való fellépéséről tété-
tik említés. Itt szólni szóra ez áll: „Albisi László
második vendégjátéka gyanánt tegnap este Moli-
ère „Fősvény“-ét adták. Tóth József szerepét a
vendég töltötte be, még pedig mint mondják, ki-
tünően. (Halljuk tovább!) Egy jelenvolt (?) ki kö-
zel 20 évig látogatta Páris színházait, mondja az
előadásról, hogy a Theatre Français-ban is meg-
állta volna helyét.“ — Ez így csak megjárna,
de miután ama sorok írja egy kis mulatséges té-
vedésbe esett — nem tudtuk megállni, hogy
curiosum gyanánt fel ne fedezzük az ártatlan bak-
lövést, mely azon dícséretben határozódik, mit
Albisira mint a „Fősvény“ személyesítőjére szór;
holott a nevezett vendég, nem is a czimszerep-
ben lépett fel, hanem a szakácsot adá és azt is
alig kielégítőleg.

* Székely Bertalan mely szomorú-
sággal tudatja apjának Adámosi Székely Dániel-
nek szept. 15-én 73 éves korában történt el-
hunytát.

* Z á c h K l á r a ü n n e p é l y. Viktorin Jó-
zsef vízsegrádi plebanus volt ama férfiú, kinek
legelőször fogamzott meg agyában az eszme, hogy
Zách Klárának, a szeplőtlen ártatlansága miatt
vértanúságot szenvedett leányának emléket emél-
jen. A jelvény nagy ünnepélyességgel fel is állí-
tatott. Egy megaranyozott vaskereszt ez, melynek
egyik oldalán: *ev tytozova* (ebben győzzél!) a má-
sik oldalán pedig: „Clarae de genere Zách. In
tristem memoriam eventum hic loci funestorum
17-ae apr. 1330. MDCCCLXVIII.“ olvasható. A
csinos emlék három koszorúval díszített fel,
mely magyar és horvát nemzeti színű szalaggal
volt ellátva. Az idő a legszebb pompájában üd-
völzle az ünnepélyre megjelent vendégeket. Mig a
zene szólott, a nép a hegyen körökötül csopor-
tosult a kereszt közelében. Ekkor az ünnepélyt
rendező fentemlített lelkész az emlékeztető jel-
vényhez lépett és azt felszentelte. Ezután elmondá
egy rövid alkalmi beszédben az ünnep célját, a
szerencsétlen Zách Klára gyászos sorsát, majd
Visegrád multjának aranykorát. Bevégezve szép
beszédét megzendült a Hunyadi induló, miközben
a szónok papi ingét letévén, Arany János Zách
Klára című költeményét szavalta el, — végül
pedig megéljenzte a koszorú költőt és hazát.
Ekkor a „Szózat“ zendült fel, minden jelenvolt
énekelt. Ismét a zene harsant meg s a megható
ünnepély a Rákóczi indulóval lön berekesztve.

== Schrecker fényképésznél Viktor Emmá-
nuel Ő felségének a magyar királynak színezett
fényképét rendelte meg.

== Ő felsége a király vasárnap este 9 óra-
kor érkezett az éjszaki pályán Gödöllőre Pestre
a toscanai nagyherceg kíséretében, s tegnap
megszemlélte a helyőrség által Buda és Hideg-
kut közt tartott katonai gyakorlatokat s délután
4 órakor Gödöllőre visszatért.

== A pestmegyei törvényszék kiküldött bi-
rósa, mely a gróf Ráday G. által elfogott rab-
lók felett fog ítéletet mondani, vasárnap indult
Szegedre.

Belföld.

— Bék és megye, szept. 17. 1869. Bé-
kés megye bizottmányának évnegyedes közgyűlése
f. hó 13-án vette kezdetét. Tomcsányi József fő-
ispán ur ő méltósága a bizottmány szívélyes üd-
vözlése után, azon általánosán érzett őszinte saj-
nálkozás és valódi részvétnak adott kifejezést,
melyet a két derék Uhrinyi testvérpár, névszerint
a kiváló tulajdonainál fogva közbecsülésben állott
megyei főpénztárnok — volt honvédtiszt —
Uhrinyi László kora elhunytáról, és a csabai já-
rási esküdt, egyszersmind tiszteletbeli szolgabíró
az erélyes tisztviselő Uhrinyi Pálnak hivataláról
betegkedése indokából történt lemondásáról tett
elnöki jelentés keltett a megyei közönségben.

Ezután az időközben üresedésbe jött hiva-
talok betöltése következőkép eszközöltetett. Meg-
választattak: megyei főpénztárnokká Party Fe-
rencz alszámvevő; — csabai járási főszolgabíróvá
Omásza Szilárd, ugyanazon járás esküdtjévé
Urszinyi János tiszteletbeli esküdt, — alszámve-
vővé Zöld Sámuel, gyulai járási csendbiztosá B.
Drechsler Alajos.

Ezek után az 1870-ik évi megyei költségve-
tételt tanácskozás tárgyává s intézttetett el.
Itt sokakban csodálkozást, s némi visszatetszést
keltett azon betérjesszett küldöttségi vélemény,
mely szerint általában csak a főbb tisztviselők
tisztí fizetésének emelése hozatott javaslatba; az
alsóbb rendű hivatalnokok fizetéseinek javításá-
ról pedig szó sem volt.

Mi teljesen osztozunk azon nézetben, hogy a
magasabb állású tisztviselők hivatali tekinté-
lyök és méltóságukhoz mért tisztí fizetéssel do-
táltassanak, hogy így hivatali teendőik közben ne
zavarják figyelmöket, ne lankaszak erélyöket,
buzgalmuikat az ön- és családfenntartás nemes ősz-
tönével együtt járó napi gondok, és az anyagi
szükségek honnan fedezése feletti aggodás. De
ha méltányosak és igazságosak vagyunk az egyik
— kell hogy azok legyünk a másik fél iránt is.

Ugyanezen bizottmányi ülészak további
folyamában történt intézkedés a népszámlálási
törvény végrehajtása tárgyában és a Békésen fel-
állítandó második gyógytárnak oly régóta függő-
ben levő, nevezett városban oly nagy, szinte iz-
galmas érdekeltséget, általában az egész megyé-
ben közügyelmet ébresztett ügyében, mely az il-
lető városi közönség nagyobb részének ohajtása
szerint a második gyógytár engedélyezésének a
miniszteriumhoz pártolólag leendő fölterjesztésé-
vel fejeztetett be.

A kormány- vagy Deák-párt „Békés“ című
s okt. 1-én meginduló politikai lapot alapított,
mely hetenkint egyszer szombaton jelenik meg
Hajóssy Ottó első aljegyző szerkesztése mellett.

Ha megengedi szerkesztő ur, megyei éle-
tünk további mozzanatairól és fogok időnkint be-
cses lapjának közlésekkel szolgálni. *)

r. l.

== Pár nap előtt a temesvári plebánia temp-
lomban először tartottak izraelita keresztiszülők
a keresztvize rom. cath. gyermekek. A kereszt-
szülők Eisentáder Ignácz. S. és neje voltak. A
derék cath. pap semmi ellenvetést nem tett a ke-
resztapaság ellen. Ugy látszik Derecske messze
van Temesvártól, — vagy hogy a vereshagymák
hazájában adott jó példát nem követik mindenütt
szíven. — Bizony jól esik, ha arról tudósítha-
tunk, hogy egy társadalmi, mint vallási tekintet-
ben kezdünk simulni egymáshoz.

== Abaujármege a belügyminisztériumtól
a rablók és rabló gyilkosokra nézve 1 évi rögtön-
bíráskodási jogot nyert.

* Curiosum. — A Kassán megjelenő
„Kundschafsbllat“ legközelebbi számában ezt
írja: Városunk képviselője, Rimanóczy Ferencz ur
egész incognitóban ideérkezett. Erre a Hon igen
találónan jegyzi meg; Azt úgy is tudtuk, hogy —
incognito.

Külföld.

== Angolország. Majdnem minden nagy-
obb angol lap a legnagyobb kegyelettel emlék-
szik meg Lady Palmerstomról. A Times igen ter-
jedelmes necrologban, ugy mutatja be, mint a va-
lódí salonhölgyek példányképét, s aztán mint fel-
leget és házi nőt is dícsérő szavakkal említi fel.
Az elhunyt brit hölgy Melbourn viscont leánya
volt, Amelie Lamb nevet viselt, s mint a második
lord Melbourn nővére, ki Victoria királynő első
kormányzasi évenben fontos államférfiúi szerepet
jatszott, megtanulta érdeklődni a politika iránt,
anélkül azonban, hogy mint az a politikával fog-
lalkozó nőknél többnyire történni szokott, —
cselszövényekkel foglalkozott volna. Nem lesz ér-

*) Igen szívesen veszszük, azonban kérjük min-
nél tárgyilagossabban, s lapunk terjedelméhez mérten
röviden írni. Szerk.

dektelen itt megemlíteni most, amidőn lord Byron
nevét Becheer Stoove asszony a napi beszéd tár-
gyává tette, — hogy a híres költő lady Palmers-
ton családjával kétféle képen is közeli viszonyban
állott. Ugyanis a lady anyja Sir Milbanknak By-
ron ipának testvére volt, s aztán az excentricus
Lamb Carolinával történt házassága folytán, még
szorosb lett az összeköttetés. Lady Palmerston
szombatnapi estélyei, az angol fashionable világ
előtt még most is a legjobb emlékek állanak; —
sajátságos az, hogy legutolsó látogatója, mielőtt
beteggé lett volna, férjének egykori minister- és
versenyháza lord Rossel volt. Ez tette nála Broc-
ket-Hallban az utolsó látogatást.

== Cleskenwel-Greenben, mostanában tarta-
tott a „minden nemzet republicanusai“ gyűlése,
de biz a nemzetek nem igen számosan küldék el
a köztársaság barátait. E gyűlésben elhatározta-
tott, hogy a még fogva levő feniek szabadon bo-
csátása érdekében tüntetés fog rendeztetni.

== Franciaország. A császárné uta-
zása Egyptomba ismét felszínre került a politikai
kérdések most már csillapult lázai után, s ugy
látszik most már csakugyan ténynyé fog válni. —
A Moniteur közleménye szerint a császárné és
Napoleon herceg (?) elutazása e hó vége felé
fogna megtörténni. Az utazás Páristól Velencezig
szárazföldön fog történni. Itt három napig időzik
a magas vendég; innen hajón Konstantinápolyba,
aztán Alexandriába, Kairoba, s végre Suezbe. A
csatorna beszentelése után a császárné és Napo-
leon herceg, Coifun keresztül fognak visszatérni
Franciaországba.

A kormánykörökben rettenetesen tiltakoz-
nak azon hír ellen, hogy a császár le akar kö-
szönni. De miután már a kormányzóság kérdése
mégis napirenden van, megemlítjük itt a császári
törvényeknek erre vonatkozó határozatait.

Az Orsini-féle merénylet után 14 nappal a
császár azon esetre, ha kiskoru fia jutna a kor-
mányra, a kormányzóságot Eugenia császárnőre
ruházta át, az 1856. jul. 15-án kelt senatus con-
sultum értelmében. Ugyarezen senatus consultum
2-ik §-sa értelmében arra nézve, hogy a kor-
mányzóság más személyre menjen át, ezen pá-
tenst a császárnak halála előtt nyilvánosan meg-
kellene semmisíteni. Ennyit mond a fentebbi tör-
vény Eugenia lehető kilátására nézve.

A kormányzó elfoglalja e méltóságot a csá-
szár halála után tüstént, két esetet véve csupán
ki, u. m.: ha a kormányzó a titkos irattárban le-
téményezett okiratban van kinevezve, vagy ha
a már kinevezett kormányzó nincs jelen a kellő
pillanatban Franciaországban.

Kalófélek.

== Mi minden nem történik Ameri-
kában. Egy jó hitű amerikai hirlap a követ-
kező hirdetményt hozza, mi mindenestre a leg-
magasabb hatványa annak, mi eddig e nemben
nyújtott: „A nagy prófeta Lenormand. Párisból
és más fővárosokból csak pár nap előtt érkezett
meg, és Milvankeban a kártyajóslás, kézi jóslás és
a agyképződésből előadásokat tart, s jövőndől.
Lenormand tanár, a hasonnemű híres jósnő uno-
kaöccse, Párisból, képes a multban, jelenben és
jövőben a legbámulatra méltóbb módon olvasni,
s egyének végrendeltesét megjósolni, házassá-
gok, üzletek, halálesetek, s örökségek felől a leg-
hívebb tudomást nyújtani. Ő Miksa császár szo-
moru eseményeit megjósolta, s ismeri a leghíre-
sebb személyek életének legnevezetesebb esemé-
nyeit. Ő Eugenia császárnő ő felségének is jövőn-
dömondója, s lesz szerencséje az urakat és höl-
gyeket mielőtt Európába visszautaznók lakásán
elfogadni. A Sympathia terén Lenormand k. a.
titkai bírása által egész otthonos, s ebben is igen
nagy híre és névre tett szert. E tudományai által
sok egyének alapította már meg egyéni szeren-
cséjét, — kik különben a legmostohább viszonyok
közt éltek; ugy politikai, üzleti, valamint családi
ügyekben. Megrögzött hibáktól, mint iszákosság,
játék, hűtlenség, az illetőt, annak tudta nélkül 7
nap alatt megszabadítja, s e képessége felől hite-
les bizonyítványokkal szolgálhat.

Reméljük, hogy a felvilágosodott Ameriká-
ban nem sok hívője és pártolója akad e hallatlan
humbugnek.

== Tragicus esemény. Párisban a
mult napok egyikén a rue de vivienneben Barthe-
lemy utazó kereskedő, miután előbb hűtlen ked-
vesére kétszer lött rá, a harmadik lövéssel magát
végezte ki. Kedvese Chodoska Mária és halálán
van, mert a golyókat nem tudták a sebből kiven-
ni. Barthelemy nős, azon nem tudják neje hol la-
kik, a ki bizonyosan majd csak a lapok útján fog
értesülni férje szerencsétlen kimulásától.

== Egy párisi drámairó halálra beleszere-
tett egy kedves s kitünő élceiről ismeretes
színesznőbe. A „Journal Amusant“, szerint a

on
r-
al,
ar-
bb
te
ör-
aj-
én,
ula
ták
zé-
v-
on
az
em
lv-
em
a
ári
k,
is-
fui
agy
a is,
ogy
on-
sak
és
sol-
tik,
ra,
dó
ó-
n,
s
n-
e-
n-
e-

Magyar kir. szab. tiszavidéki vasúti MENETREND, az erdélyi vasutizlet megnyitása napjától a további rendelkezésig.

		óra	perc	naprészt	óra	perc	naprészt
I. Bécs és Pestről Kassára felé.	Bécs	5	—	este	7	30	reg.
	Pest	6	20	reg.	5	23	este
	Czegléd	9	39	—	5	4	—
	Szolnok	10	37	—	9	17	éjjel
	Püsp.-Ladány	1	33	délt.	1	3	—
	Doboz	3	5	—	3	18	reg.
	Nyiregyháza	4	35	—	8	24	—
	Tokaj	5	31	este	—	9	—
	Miskolc	7	24	—	10	46	délt.
	Kassa	9	56	—	1	51	délt.
II. Bécs és Pestről Aradra felé.	Bécs	8	—	este	7	30	reggel
	Pest	6	20	reggel	5	23	este
	Czegléd	9	21	—	8	19	—
	Szolnok	10	16	délelőtt	9	47	éjjel
	Mező-Túr	11	29	—	11	40	—
	Arad	1	9	délt.	2	36	—
III. Bécs és Pestről Nagyváradra felé.	Bécs	8	—	este	—	—	—
	Pest	6	20	reggel	—	—	—
	Czegléd	9	39	—	—	—	—
	Püsp.-Ladány	2	7	délt.	—	—	—
	B.-Ujfalu	3	16	—	—	—	—
	Nagyvárad	4	31	—	—	—	—
IV. Nagyváradról, Aradról Pest és Bécs felé.	Kassa	5	21	reg.	12	1	délt.
	Miskolc	7	55	—	3	20	délt.
	Tokaj	9	37	—	5	50	este
	Nyiregyháza	10	39	—	7	33	—
	Doboz	12	19	délt.	10	26	éjjel
	Püsp.-Ladány	1	57	—	12	39	—
	Szolnok	4	39	—	4	39	reg.
	Czegléd	6	33	este	5	55	—
	Pest	8	30	—	9	5	—
	Bécs	6	11	reg.	6	39	este
V. Nagyváradról, Aradról Pest és Bécs felé.	Arad	12	25	délt.	8	47	este
	Csaba	2	7	—	11	23	éjjel
	Mező-Túr	3	13	—	2	15	—
	Szolnok	5	—	—	4	18	reggel
	Czegléd	5	18	este	5	38	—
	Pest	8	39	—	9	5	—
VI. Nagyváradról, Aradról Bécs felé.	Nagyvárad	10	20	délelőtt	—	—	—
	B.-Ujfalu	11	44	—	—	—	—
	Püsp.-Ladány	12	55	délt.	—	—	—
	Czegléd	5	33	este	—	—	—
	Pest	8	39	—	—	—	—
	Bécs	6	14	reggel	6	39	este

A közállomásokról indulás ideje, minden pályaudvaron a kifüggesztett részletes menetrendben van kimutatva.

A vasúthoz csatlakozó postakocsi menetrendje.

Arad-Szeben: Indul Aradról naponként este 7 órakor. — Érkezik Aradra naponként reggel 5 óra 19 perczkor. (5—4 utas felvétele mellett.)
 Nagyvárad-Arad: Ind. (Személy-szállítás). Nagyváradról naponként este 6 órakor. — Érkezik Nagyváradra naponként reggel 9 órakor.
 Nagyvárad-Kolozsvár: Ind. Nagyváradról nap. kint este 6 ór. 50 p. kor. — Érkezik Nagyváradra nap. kint reg. 6 ór. 40 percz. (7—8 utas felvétele mellett.)
 Nyiregyháza-Beregszász: Ind. Nyiregyházaról nap. kint reg. 7 ór. Érkezik Nyiregyháza nap. kint este 4 ór. 50 percz. (5 utas felvétele mellett.)
 Miskolc-Eger-Itatvan: Ind. Miskolcra nap. kint reg. 8 ór. 50 percz. — Érkezik Miskolcra nap. kint este 6 ór. 10 percz. (5 utas felvétele mellett.)
 Kassa-Lőse-Kécsmárk: Ind. Kassáról nap. kint éjjel 12 ór. — Érkezik Kassára nap. kint éjjel 12 ór. 10 percz. (5 utas felvétele mellett.)
 Kassa-Tarnov: Ind. Kassáról nap. kint reg. 1 ór. — Érkezik Kassára nap. kint éjjel 10 ór. 50 percz. (7 utas felvétele mellett.)
 Kassa-Munkács-Sziget: Ind. Kassáról nap. kint éjjel 11 ór. 45 percz. — Érkezik Kassára nap. kint reg. 1 ór. (5 utas felvétele mellett.)
 Kassa-Vácz: Ind. Kassáról vasárnap, hétfőn, szerdán és pénteken d. e. 10 ór. — Érkezik Kassára hétfőn, szerdán, pénteken és szombaton d. u. 2 ór. 45 percz. (5 utas felvétele mellett.)

Az igazgatóság.

H I R D E T É S E K.

Az ó Felsége által 1866-ban 18,024 1908. sz. a. Nov. 9-ken kizáró szabadalommal ellátott

Fénymázvegyületek

Különösen ajánlatok asztalosoknak és esztélyásoknak, új butorok fényezésére, s magánosoknak, régi, kopott butorok új fényezel el-látására. — E vegyületek által az új butoroknak időrabló és költséges borszesz általi fényesítése egészen felesleges lesz, mert a vegyületek-höz néhány cseppel, pár percz alatt egész asztalt ki lehet fényesíteni; s az így fényesített butorból az olaj soha ki nem üt magát.

Az alkalmazás igen egyszerű, az eredmény meglepő.

Az ócska butorok egészen új fényt kapnak, ha ezen vegyületekkel megrendeléstől vaszondarábál dívszülhetnek. Egy üvegcsével egy egész szoba butorzatát ki lehet pár óra alatt fényesíteni. Egy üveg 4m utastással 85 kr., legkevesebb 2 üveg adatk el.

Nem kell többé szobatisztító.

Angol kantsuk fénypasta. A padozat tartós, leg-szebb és legújanyosabb beeresztésére. Igen nagy előnyökkel járó találmány ez, mely más e ezélla használni szokott fénymázaktól abban különbözik, hogy igen sikerült vegyési összetételével és kantsukkal való vegyítésével fogva, saját-ságos szívósságot nyer, mi a tartósságra igen kiváló előnyöket nyújt; úgyhogy az ezzel beeresztett padlat minden viszonyossággal daczol, s kevés javítgatással évekig szépen megmarad anélkül, hogy újabb be-kellene eresztetni. Egy katalva utastással együtt 1 frt 50 kr., két dobozzal egy nagy termet ki lehet fényesíteni.

Aqua aromatica.

(Illatos pesztisztító-víz.) Felülmalhatatlan, mindennemű pesztékeknek, ruhák, szalagok, szőnyegnek, könyvek és irományokból való tüsténti eltávolítására. Ez új találmány a kiállításon általános elismerést nyert s amellett igen kellemes illatot terjeszt, s mint illatszert is használható. **1 üveg ára 50 kr.**

Orosz bőrpasta.

Kibíró szer a lábakat a nedvességtől megóvni. Egy szelencze ára 1 frt 20 kr. — Főraktár a száklüddre Müller F. Bécsben, 6. Bezik, Hirschengasse Nro 8. Hol is megbízások készpénzfizetés vagy utánvét mellett teljesíthetnek. Pesten Kertész és Eisert utraknál — Baklárakat mind-műt szivesen adunk. 96. 2—6

Egy a legjobb karban levő

nagy kőszeter

a külső vásártéren eladó; értekezhetni iránta Tátray Károly gőzmalmi pénztárnoknál. 109. 1—2

Nagyvárad-utczán 2205. sz. alatti ház, hátulsó épületben egy tanult szakács által 103. 2—3

igen izletesen készült ételek,

és pedig 5 tálétel, egy személyre, egy óra . . . 20 frtért,
 4 " " " " " " . . . 16 frtért,
 háztól elhordás mellett, jövő október hó 1-től kezdve kap-hatók. Ért. kezhetheti ugyanezen ház hátulsó épületében.

Felelős szerkesztő s kiadó-tulajdonos: **Oláh Károly.**

Hirdetmény.

Nehai Molnár Sándor hagyatékához tartozó Varga utcza **2363. számú ház** folyó évi október 25-én d. u. 2 órakor a helyszínen tartandó nyilvános árverésen elfog adatni. — Kikiáltási ár 3482 frt. a leteendő bánatpénz ennek 10 %.

Az árverési többi feltételek Szabó Imre törvényszéki tanácsnoknál megtekinthetők.

Kelt Debreczenben a városi törvényszéknek 1869. szept. 15. tartott üléséből. 110. 1—3

Debreczen. 1869. Nyomatott a város könyvnyomdájában.